

ЕДГАР АЛАН ПО ЖИВОТ В ДАТИ

chitanka.info

1809 — Роден на 19 януари. Второ от трите деца на Дейвид и Елизабет Арнълд По. Родителите му са актьори в Бостън. Баба му, Елизабет Смит Арнълд, както и майка му, англичанка по произход, са известни актриси. Баща му, Дейвид По, ирландец по произход, скоро изоставя семейството си.

1811 — Майка му умира на 8 декември в Ричмънд, Вирджиния. Децата — Уилям Хенри, Едгар и Розали попадат под опеката на различни осиновители. Едгар заживява в дома на Франсес и Джон Алан, който е преуспяващ тютюнотърговец с шотландско потекло. Бездетната двойка официално не го е осиновила, но той е преименуван на Едгар Алан и отгледан като техен син.

1815–20 — Джон Алан планира да основе клон на предприятието си в чужбина и за кратко време се премества със семейството си в Шотландия, а по-късно и в Лондон. Едгар учи в един от най-реномираните лондонски пансиони.

1820–25 — Семейство Алан се завръща в Ричмънд през 1820 г. Едгар продължава образованието си в частни училища. Съчинява сатирични куплети, всичките изгубени с изключение на „O Tempora! O mores!“. Привързва се към Джейн Станард, майка на негов приятел, която по-късно става вдъхновителка на стихотворението „На Елена“ (1831). През 1824 г. Джон Алан фалира, но през 1825 г. той наследява чичо си и финансовото му положение отново се стабилизира. Едгар се сгодява за Елмира Ройстър, въпреки силната съпротива от страна на двете семейства.

1826 — Постъпва в университета на щата Вирджиния (основан предишната година от Томас Джеферсън) и показва изключителни способности при изучаването на древни и съвременни езици. Издръжката, която му отпуска Джон Алан, се оказва недостатъчна да покрие неговите разходи и той се отдава на хазарт, при което изгубва 2000 долара. Джон Алан отказва да изплати дълга му. По се връща в Ричмънд, където разбира, че семейство Ройстър е успяло да развали годежа му с Елмира.

1927 — Оплаква се, че Джон Алан не го обича достатъчно и през март напуска дома му, въпреки опитите на Франсес Алан да ги помири. Заминава за Бостън под името Анри льо Рене. През май постъпва в американската армия под името Едгар А. Пери, посочвайки възраст 22 години и професия чиновник (тогава той е на 18 години). Определен е

да служи в бреговия артилерийски полк при форт Индипендънс в Бостънското пристанище. Успява да убеди един млад издател да отпечата първата му книга „Тамерлан и други стихове“, подписана от „един бостънец“ — тънко томче, което остава незабелязано от критиката. През ноември частта на По е прехвърлена във форт Моултрн, Южна Каролина.

1828–29 — По става старши сержант и решава да направи военна кариера. Търси помощ от Джон Алан, за да бъде назначен в Американската военна академия Уест Пойнт. Франсес Алан умира на 28 февруари 1829 г. Докато очаква вести от Уест Пойнт, Едгар пише на Джон Алан, че се нуждае от пари, за да издаде втората си стихосбирка. Алан му отказва, но въпреки това „Ал Аараф, Тамерлан и други стихове“ излиза вече под собственото име на поета в балтиморското издателство „Хач и Дънинг“ през декември 1829 г. Тази книга получава кратка, но ласкава рецензия от известния литературен критик Джон Нийл.

1830–31 — Постъпва в Уест Пойнт през май 1830 г. Става популярен сред кадетите със сатиричните си стихотворения, в които осмива офицерите. Джон Алан се жени повторно през октомври 1830 г. и прекъсва връзките си с Едгар, когато прочита в едно негово писмо следния коментар: „Господин Алан доста рядко е трезвен.“ Разочарован от Уест Пойнт, По съзнателно нарушава дисциплината, за да бъде освободен от академията. През януари 1831 г. той е осъден и изключен от нея. През февруари заминава за Ню Йорк. Със средства, дарени от негови приятели кадети, успява да издаде книгата „Стихотворения“. Второто ѝ издание е посветено на Американския кадетски корпус и включва „На Елена“, „Израфил“, първата му критическа работа, публикувана в периодичния печат преди това, както и „Писмо до г-н ...“. Живее в Балтимор с леля си по бащина линия Мария Клем, с осемгодишната ѝ дъщеря Вирджиния, с брат си Уилям Хенри, който умира през август, и с баба си Елизабет По. Едгар участва в конкурс, организиран от филарделфийския „Сатърдей Куриър“ с пет разказа. Нито един не му донася награда, но всичките са публикувани в „Куриър“ през следващата година.

1832–33 — Продължава да живее в дома на Клем. Дава уроци на братовчедка си Вирджиния. Написва нови шест разказа, които се надява да отпечата заедно с петте разказа от „Куриър“ под заглавието

„Разкази от Фолио Клъб“. През лятото на 1883 г. участва с тези разкази в конкурс, обявен от балтиморския „Сатърдей Визитър“. Разказът „Ръкопис, намерен в бутилка“ печели първа награда в размер на 50 долара, а „Колизеят“ заема второ място в поетичен конкурс. И двете творби са отпечатани във „Визитър“ през октомври 1833 г.

1834–35 — Разказът „Прорицателят“ излиза в януарското издание на „Гоудис Лейдис Бук“ през 1834 г. — първа публикация на По в списание с голям тираж. Джон Алан умира през март, но Едгар не е споменат в завещанието. Джон П. Кенеди, член на журито в конкурса на „Визитър“, препоръчва По на Томас У. Уайт, издател на „Садърн Литъръри Месинджър“ и от март 1835 г. той започва да му сътрудничи. Там излиза и „Ханс Пфаал“. Баба му умира през юли, а през август По заминава за Ричмънд. Язвителните рецензии на По, спечелили му прозвището „човекът с томаховката“, покачват значително тиража и престижа на списанието. Уайт назначава По за редактор и главен рецензент. По иска ръката на братовчедка си Вирджиния и през септември се връща в Балтимор. Уайт предупреждава По, че ако не се откаже от пиенето, ще загуби работата си. През октомври По се връща в Ричмънд с Вирджиния и госпожа Клем, а през декември Уайт му предлага да стане редактор на вече преуспяващото му списание. В декемврийския брой на „Месинджър“ излиза част от незавършената му трагедия в стихове „Полициан“.

1836 — Жени се за Вирджиния Клем, малко преди тя да навърши четиринайсет години. Госпожа Клем живее със семейство По и се грижи за домакинството. По написва над осемнайсет рецензии за „Месинджър“, включително две ласкави статии за Дикенс. Издава и преиздава разкази и поеми. Взема заем от роднини, за да отвори пансион, ръководен от госпожа Клем, и смята да съди правителството, за да си върне военните заеми на дядо си. И двата плана остават неосъществени. Не успява да намери издател за „Разказите от Фолио Клъб“.

1837–38 — През януари 1837 г. По си подава оставката и напуска „Месинджър“, тъй като не стига до споразумение с Уайт относно заплатата и редакторската си независимост. Заминава със семейството си за Ню Йорк, да търси работа, но не успява. Госпожа Клем отваря пансион, за да му помогне финансово. По публикува стихове и разкази, включително и „Лигея“ (по-късно посочен от него като „моят най-

добър разказ“). Подновява работата си върху „Артър Гордън Пим“ — две части от романа вече били публикувани в „Месинджър“. „Харпърс“ издава „Приключенията на Артър Гордън Пим“ през юли 1838 г. По заминава със семейството си за Филадельфия. Продължава да пише, но не успява да си намери работа и дори мисли да се откаже от писателската професия.

1839–40 — По е в тежко финансово положение и се съгласява да стане автор на наръчник за събиране на миди. Започва да публикува първата си поредица от решения на криптограми в „Александърс Уикли Месинджър“. Предлага редакторските си услуги на сп. „Джентълмен“, като предварително приема политиката на неговия основател и собственик — Уилям Бъртън. Води собствена рубрика и пише повечето от месечните рецензии. („Западналият дом на Ашър“ и „Уилям Уилсън“). В края на 1839 г. „Ли и Бланчър“ от Филадельфия публикуват „Гротески и арабески“ (в два тома), които включват всичките двайсет и пет разказа, писани дотогава. Започва да публикува „Дневникът на Джулиъс Родмън“ през януари 1840 г. в „Джентълмен“, но По се скарва с Бъртън и е уволнен. Опитва се да основе собствено списание — „Пен“, но не намира финансова подкрепа и отлага плановете си. Джордж Греъм купува сп. „Бостънс Джентълмен“ през ноември 1840 г. и го слива със собственото си „Каскит“, създавайки сп. „Греъмс“. По присъства в декемврийския брой с „Човекът от тълпата“.

1841–42 — Става редактор на „Греъмс“ (със заплата 800 долара плюс хонорари за собствените му материали), считано от априлския брой. Публикува „Убийствата на улица Морг“. Пише нови разкази и стихотворения, поредица статии върху криптографията и статия върху изследването на почерците. В края на годината абонаментът на „Греъмс“ нараства повече от четири пъти. Проучва възможностите за чиновническо място в администрацията на Тайлър. Подновява проекта си за сп. „Пен“, като се надява на финансова помощ от Греъм. През януари 1842 г. Вирджиния получава кръвоизлив, докато пее. Едва не умира и никога повече не се възстановява напълно. По се среща с Дикенс. Напуска „Греъмс“ през май 1842 г. — наследява го Руфъс Гризуълд (сетнешен негов литературен езекутор). Не успява да заинтересува филадельфийския си издател с едно разширено издание на „Гротески и арабески“ и започва работа над нов преработен двутомник с разкази, озаглавен „Фантазии“.

1843 — Поканен е от Джеймс Ръсел Лоуел за постоянно сътрудничество в новото му сп. „Пайъниър“. В него са публикувани „Издайническо сърце“, „Ленора“ и едно есе, по-късно озаглавено „Обосноваване на стиха“, но от списанието излизат само три броя. По заминава за Вашингтон, за да се кандидатира за незначителен пост в правителството на Тайлър и да набира абонамент за собственото си списание, което вече се нарича „Стайлс“. Отново се отдава на пиянство и проваля шансовете си. Приятели го качват обратно на влака за Филадельфия, финансово е притеснен и се опитва да вземе заем от Гризуълд и Лоуел. През юни „Златният бръмбар“ печели стодоларовата награда в литературния конкурс на филаделфийския „Долар Нюзпейпър“. Многократното публикуване на разказа и неговата драматизация спечелват на По широка популярност. През юли излизат „Романсите в проза на Едгар А. По“. Тук са включени „Убийствата на улица Морг“ и „Изчерпаният човек“. По се сприятелява с Джордж Липард — автор на готически романи. През ноември започва поредица лекции на тема „Поетите и поезията на Америка“. Публикува „Черната котка“.

1844 — Мести се в Ню Йорк. Публикува в „Сън“ своята мистификация, описваща пътешествие с балон през Атлантическия океан. Тази публикация увеличава и без това нарастващата му слава. Продължава да прави планове за „Стайлс“. Работи върху останалата недовършена „Критическа история на американската литература“ и продължава да изнася лекции за американската поезия. През октомври отива да работи в нийоркския „Ивнинг Мирър“ — пише статии за книжния пазар, за съвременните писатели, за липсата на международен закон за авторското право. През ноември започва поредицата „Маргиналия“ в „Демократик Ривю“.

1845 — В януарския „Ивнинг Мирър“ излиза „Гарванът“. Той се радва на огромен успех сред читателите и критиката. По е приет от нийоркското литературно общество и се среща с Евърт Дюикинк, който подбира дванайсетте заглавия, публикувани през юли като „Разкази“ от „Уайли и Пътнам“. Книгата се приема добре и насърчава издателите да отпечатаат през ноември „Гарванът и други поеми“. През юли По става редактор на „Бродуей Джърнъл“, а не след дълго, като взема заеми от Гризуълд, Халек и Грийли, и негов собственик. Отпечатва в него варианти на повечето от своите разкази и

стихотворения и написва над шейсет литературни есета и рецензии, като в същото време публикува рецензии в „Месинджър“, както и обширна статия върху американската драма в „Америкън Уиг Ривю“. Ухажва в стихове поетесата Франсес Сарджънт Огуд. Чрез статиите си воюва срещу плагиатството. Под стрелите на неговите обвинения попада най-вече Лонгфелоу. През май По изнася лекции на тема „Поетите и поезията на Америка“ в Ню Йорк. Чете „Ал Аарааф“ в Бостънския лицей през октомври — отзвукът е негативен, а начинът, по който По отговаря, още повече накърнява неговата репутация. Въпреки всичко известността му расте. През есента състоянието на Вирджиния се влошава.

1846 — По е финансово притеснен, болен и изпада в тежка нервна депресия. Принуден е да преустанови отпечатването на „Бродуей Джърнъл“. Премества се със семейството си в Ню Йорк — по това време Вирджиния вече е полуинвалид и за нея се грижи Мари Луиз Шоу. По пише на Вирджиния: „Ти си моят най-голям и единствен стимул да се боря с този враждебен, жалък и неблагодарен живот.“ Въпреки че е сериозно болен, той все пак успява да отпечата „Бъчвата от Амонтилядо“ и „Философия на композицията“, предлага рецензии за „Гоудис“ и продължава своите „Маргинални“ в „Греъмс“ и „Демократик Ривю“. През май започва да публикува в „Гоудис“ сатиричните скечове „Образованите люде на Ню Йорк“. Скечът за Томас Дън Инглиш, с когото се познава от Филадельфия, предизвиква свирепите нападки на Инглиш върху морала и душевното здраве на По. По завежда дело срещу „Ивнинг Мирър“, където е отпечатан материалът срещу него и през следващата година получава парична компенсация. Работи върху пълния вариант на „Образованите люде“ под заглавието „Литературна Америка“. До По достигат първите слухове за голямата му известност във Франция, където са публикувани преводи и обширен критически анализ на „Разкази“.

1847 — На 30 януари умира Вирджиния. По се разболява тежко и преживява най-непродуктивната си година. Възстановява своето здраве благодарение на всеотдайните грижи на госпожа Клем и госпожа Шоу. Отново търси финансова помощ, за да издава литературно списание и отново не я намира. Окончателно завършва рецензията си за Хоторн. Нараства интереса му към космологията, което предопределя и бележките към „Еврика“.

1848 — Започва годината в по-добро здраве. В свое писмо обяснява, че е пиел непрестанно, защото постоянно се е страхувал от смъртта на Вирджиния и този страх го е довеждал до лудост. „Моите врагове — пише той — отдаваха лудостта ми на пиенето, а не пиенето на лудостта... Не можех да изтърпя това непрекъснато люшкане между надеждата и отчаянието, без напълно да загубя ума си. Сега, след смъртта на онова, което беше моят живот, се сдобивам с ново — но, о, Боже! колко скръбно! — съществуване.“ Изнася лекции и организира литературни четения, за да събере пари за „Стайлс“. Февруарската му лекция „Вселената“ обхваща тематичен материал, изцяло разработен в „Еврика“, публикувана от Пътнам през юни. Привързва се дълбоко към „Ани“ (госпожа Нанси Ричмънд), която става негова довереница. По-късно в Провидънс, Роуд Айланд, ухажва в продължение на три месеца четирийсет и пет годишната поетеса и вдовица Сара Хелън Уитман, на която прави предложение за женитба. Когато тя забавя отговора си, поради слуховете за „безпринципния характер“ на По, той изпада в силна нервна възбуда. Двамата развалят краткотрайния си годеж под влиянието на майката и приятелите на госпожа Уитман. По чете „Поетичният принцип“ като лекция в Провидънс. Пише „Камбаните“.

1849 — Основният му отдушник е популярния бостънски седмичник „Флаг във Ауър Юниън“. В началото на лятото заминава за Ричмънд, за да търси южняшка подкрепа за „Стайлс“. След това отива във Филадельфия. Той е болен, объркан и очевидно обзет от мания за преследване. Приятелите му Джордж Липард и Сартейн, илюстратор, се грижат за него, а Чарлс Бър плаща пътуването му до Ричмънд. Посещава сестра си Розали, става член на въздържателно дружество и се сгодява за юношеската си любов Елмира Ройстър Шелтън, по това време вдовица. Заминава за Балтимор — седмица след пристигането му, на 3 октомври, е намерен в безсъзнание край една изборна урна. Умира на 7 октомври. „Камбаните“ и „Аннабел Ли“ излизат посмъртно в края на годината. Клеветническата бележка по повод смъртта на По, чийто автор е Гризуълд, очерня репутацията му за дълги години.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.